

**แผนอพยพในกรณีเกิดเหตุการณ์ไม่สงบและภัยพิบัติ
ในรัฐสุลต่านโอมาน**

ข้อมูลทั่วไป

1. การเมือง

รัฐสุลต่านโอมานปกครองโดยระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ โดยมีสุลต่าน Qaboos bin Said เป็นประมุขและทรงครองราชย์มากกว่า 39 ปี (ขึ้นครองราชย์ต่อจากสมเด็จพระราชาธิบดีดา เมื่อปี ค.ศ.1970 หลังจากยึดอำนาจจากพระราชบิดาโดยไม่เสียเลือดเนื้อ) สุลต่าน Qaboos ทรงพัฒนาประเทศเป็นแบบตะวันตกมากขึ้น โดยเปิดประเทศรับอารยธรรมต่าง ๆ ทรงแก้ไขกฎหมายให้เป็นสากล ตลอดจนออกพระราชกฤษฎีกาให้ประชาชนมีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาที่ปรึกษา (Consultation Council – Majlis A’Shura) ทั้งนี้ โอมานดำเนินนโยบายสายกลางไม่ผูกพันฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยเฉพาะ และให้ความใกล้ชิดกับกลุ่มประเทศ GCC อาจกล่าวได้ว่าภัยคุกคามโดยตรงต่อรัฐสุลต่านโอมานหรือสถาบันพระมหากษัตริย์มีไม่มากนัก อย่างไรก็ตาม ยังมีปัจจัยบางประการซึ่งอาจส่งผลให้เกิดภัยคุกคามและใช้ความรุนแรงในรัฐสุลต่านโอมานได้ เช่น การที่สุลต่าน Qaboos ทรงไม่มีรัชทายาท และมีได้ทรงแต่งตั้งมกุฎราชกุมาร เพื่อสืบทอดราชบัลลังก์ ดังนั้น จึงเกิดความวิตกในหมู่ชาวโอมานบางกลุ่มและชาวต่างชาติว่า หากทรงสิ้นพระชนม์ (ซึ่งปัจจุบันมีพระชนมายุ 69 พรรษา พระองค์ประสูติเมื่อปี ค.ศ. 1940) อาจเกิดความไม่สงบขึ้นในรัฐสุลต่านโอมานได้ นอกจากนี้ ยังมีกลุ่มสะสมอาวุธนิยมความรุนแรงที่ต้องการเปลี่ยนแปลงการปกครองประเทศและเปลี่ยนนโยบายให้มีความโน้มเอียงออกไปจากนโยบายยึดแนวทางสายกลางที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน อันึง สภาวะความตึงเครียดในอิหร่าน หากเกิดความขัดแย้งรุนแรงขึ้นก็อาจขยายตัวมายังโอมานซึ่งเป็นประเทศเพื่อนบ้านและมีฐานทัพของสหรัฐฯ ตั้งอยู่ในรูปของการก่อการร้าย การลอบโจมตีผลประโยชน์ของสหรัฐฯ ในโอมานในย่านซุมรอน อาทิ ธุรกิจร้านค้า และสภาพการณ์ความรุนแรงในภูมิภาคตะวันออกกลาง เหตุการณ์ไม่สงบในอิรัก ปาเลสไตน์ หรือแม้แต่ในจอร์แดนซึ่งถือว่าเป็นสวรรค์สำหรับตะวันออกกลาง และอีกหลายประเทศก็มีปัญหาด้านความไม่สงบเกิดขึ้นเป็นประจำ เช่น เลบานอน และซีเรีย เป็นต้น

2. สภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศ

ภูมิประเทศทางเหนือและทางใต้เป็นภูเขาขรุขระ ตอนกลางเป็นที่ราบทะเลทราย และภูมิอากาศมีลักษณะแห้งแล้งแบบทะเลทราย แถบชายฝั่งอากาศร้อนและชื้น ตอนกลางอากาศร้อนและแห้ง ทางภาคใต้ตอนล่างมีลมมรสุมภาคตะวันตกเฉียงใต้พัดแรงในฤดูร้อน (พ.ศ.-ก.ย.) อาจประสบภัยพิบัติจากพายุทะเลทราย พายุไซโคลน น้ำท่วมฉับพลันจากการเกิดฝนตกหนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ตามเส้นทางน้ำหรือ wadi บริเวณที่อาจเกิดภัยพิบัติ คือ เมือง Sur เมือง Nizwa กรุงโกลัต ส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่และเมืองอยู่เลียบชายฝั่ง Sea of Oman

ดังนั้น เพื่อความไม่ประมาท หากเกิดความไม่สงบขึ้นในรัฐสุลต่านโอมาน หรือเกิดภัยพิบัติ สถานเอกอัครราชทูตฯ จึงเห็นควรเสนอให้มีการเตรียมแผนอพยพเจ้าหน้าที่และคนไทยที่พำนักอาศัยอยู่ในรัฐสุลต่านโอมาน ซึ่งปัจจุบันมีประมาณ 1,000 คน (พำนักกระจายในหลายเมืองได้แก่ กรุงโกลัต, Sohar, Salalah, Ibril, Khasab) ไปสู่จุดพำนักที่คาดว่าจะปลอดภัยในเบื้องต้นก่อน และหากเหตุการณ์รุนแรงจนไม่อาจ

ควบคุมสถานการณ์ หรือเกิดภัยพิบัติขึ้นพลัน ก็อาจให้ความช่วยเหลือและอพยพคนไทยกลับประเทศไทย
ในที่สุด

การประเมิน

1. สถานการณ์ทางการเมือง

จากการประเมินสถานการณ์ทั่วไปผ่านทางสื่อมวลชนสาขาต่าง ๆ ตลอดจนนักการทูต
ต่างประเทศ คาดว่าสถานการณ์และเหตุการณ์ในปัจจุบันยังไม่น่าจะเกิดความไม่สงบหรือมีปัญหาใด ๆ
แต่ในเบื้องต้นเริ่มมีประชาชนและนักการทูตคาดการณ์ว่า หากสถานการณ์ Qaboos ไม่ทรงสถาปนารัชทายาท
เพื่อสืบต่ออำนาจจากพระองค์แล้ว อาจเกิดการแย่งชิงราชย์สมบัติขึ้นได้ และหากเกิดเหตุการณ์ดังกล่าว
ก็เป็นไปได้ที่จะเกิดความรุนแรงอาจเกิดการเปลี่ยนแปลงโดยกำลังทหารได้ ซึ่งเหตุการณ์ทางการเมืองเช่นนี้
อาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของคนไทยได้

ในขณะเดียวกัน ความตึงเครียดจากปัญหานิวเคลียร์ในอิหร่าน และความไม่สงบที่เกิดขึ้น
ในจุดต่างๆ ในตะวันออกกลาง อาทิ ปาเลสไตน์ อิรัก เลบานอน อาจทำให้ความขัดแย้งขยายตัวออกมายัง
ประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค

2. การเกิดภัยพิบัติ

จากลักษณะทางภูมิประเทศและภูมิอากาศ ทำให้โอมานอาจประสบภัยพิบัติจากพายุ
ทะเลทราย พายุไซโคลน น้ำท่วมฉับพลันจากการเกิดฝนตกหนัก บริเวณที่อาจจะเกิดภัยพิบัติ คือ เมือง Sur
เมือง Nizwa กรุงมัสกัต ส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่และเมืองอยู่เลียบชายฝั่ง Sea of Oman

คนไทยในรัฐสุลต่านโอมาน

ปัจจุบันคนไทยในรัฐสุลต่านโอมานมีประมาณ 1,000 กว่าคน โดยอาศัยอยู่ตามเมืองใหญ่
ที่สำคัญคือ

กรุงมัสกัต ประมาณ 400 คน ประกอบด้วย อาทิ

- ข้าราชการ สอท. ลูกจ้างท้องถิ่น เจ้าหน้าที่บริษัทการบินไทย จำกัด และพนักงานบริษัท
ปตท.สม. ตลอดจนทั้งครอบครัว รวมประมาณ 45 คน
- ครอบครัวคนไทยที่แต่งงานกับชาวต่างชาติ ประมาณ 50 คน
- พนักงานต้อนรับบนเครื่องบินของบริษัท Oman Air ประมาณ 400 คน
- นักศึกษาไทยของ Institute of Sharia Sciences 7 คน
- นักธุรกิจ พ่อครัวโรงแรมภัตตาคาร พนักงานบริษัท พนักงานสปา/นวดแผนโบราณ และ
พนักงานร้านค้าย่อย อื่น ๆ ประมาณ 123 คน

เมือง Sohar ประมาณ 200 กว่าคน ประกอบด้วยแรงงานก่อสร้างของบริษัท Hanyang
Corporation (95) Galfar Engineering & Constructing LLC (155 คน) และคนไทยอื่นๆ (อาทิ แม่บ้านที่มีสามี
โอมาน)

เมือง Salah ประมาณ 155 คน ประกอบด้วยแรงงานก่อสร้างของบริษัท Kukje Plant LLC (100 คน) และคนไทย/แรงงานอื่นๆ (อาทิ พนักงานองค์การโทรศัพท์ แม่บ้านสามีต่างชาติ พนักงานร้านสปา)

เมือง Irbil ประมาณ 26 คน ประกอบด้วยพนักงานที่ประจำอยู่แปลงขุดเจาะน้ำมันของบริษัท ปตท.สม.

เมือง Khasab (ตั้งอยู่ในเขต Musandam ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของประเทศโอมาน แต่เป็นเขตที่มีลักษณะพิเศษกล่าวคือ มีพื้นที่แยกออกไปจากพื้นที่ส่วนใหญ่ของโอมานโดยมีดินแดนของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์คั่นอยู่ และเป็นเขตที่มีลักษณะเป็นคาบสมุทรอยู่ใกล้กับอิหร่าน โดยมีช่องแคบ Hormuz ขวางกั้น (ช่วงที่แคบที่สุดมีระยะทางประมาณ 34 ไมล์) นับเป็นจุดที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์อย่างมาก เพราะตั้งอยู่บริเวณปากทางเข้าอ่าวเปอร์เซีย ซึ่งเป็นช่องทางที่เรือเดินทะเลทั้งเรือรบ เรือบรรทุกน้ำมัน และเรือพาณิชย์ใช้เดินทาง)

ปัจจุบันมีคนไทยอยู่ประมาณ 163 คน ประกอบด้วยแรงงานขุดเจาะเหมืองหินของบริษัท Musandam Rock

ศูนย์ปฏิบัติการเตรียมการอพยพ

ในกรณีที่ต้องเตรียมการอพยพ ที่ทำการสถานเอกอัครราชทูตฯ จะจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการ โดยข้าราชการสถานเอกอัครราชทูตฯ ตลอดจนเจ้าหน้าที่บริษัทการบินไทย และเจ้าหน้าที่บริษัท ปตท. สม. ในกรุงมัสกัต จะสับเปลี่ยนกันปฏิบัติหน้าที่ประจำที่ศูนย์ตลอดเวลา โดยมีเอกอัครราชทูตฯ หรือผู้ได้รับมอบหมายเป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติการ

หมายเลขโทรศัพท์และโทรสารที่จำเป็นต้องติดต่อและประสานงาน

- สถานเอกอัครราชทูตฯ	โทรศัพท์ (968) 24602684 - 5
โทรสาร (968) 24605714
- ทำเนียบเอกอัครราชทูตฯ	โทรศัพท์ (968) 24694314
โทรสาร (968) 24694312
โทรศัพท์มือถือ (968) 993-44625
- บ้านพักอัครราชทูตที่ปรึกษา	โทรศัพท์ (968).....
- เจ้าหน้าที่สถานเอกอัครราชทูตฯ -	น.ส. ชลิตา ชูนาค โทรศัพท์มือถือ (968) 992-78059
น.ส. กมลรัตน์ สนวนแก้ว โทรศัพท์มือถือ (968) 982-32902
นางทิพวรรณ คำศรี โทรศัพท์มือถือ (968) 976-56840
- บริษัทการบินไทย จำกัด	โทรศัพท์ (968) 24510524, 24519874, 24705934
โทรสาร (968) 24791376
- บริษัท ปตท.สม.	โทรศัพท์ (968) 24494632
โทรสาร (968) 24493276

แผนปฏิบัติการ

สถานเอกอัครราชทูตฯ เตรียมขั้นตอนแผนการอพยพเพื่อรองรับสถานการณ์ในระดับความรุนแรง ดังนี้
ระดับที่ 1 (สีเขียว) การเตรียมความพร้อมในสภาวะปกติ

- ตรวจสอบอุปกรณ์สื่อสารให้ใช้ได้ดีเสมอ
- ปรับปรุงทะเบียนคนไทยที่อยู่ติดต่อนักท่องเที่ยวและทันสมัยที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยเฉพาะชื่อ/

หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อของหัวหน้าคนงาน และแกนนำกลุ่มคนไทย

- แบ่งคนไทยออกเป็นเมืองหรือเขตต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกประสานงาน และรวมพลเมื่อจำเป็น โดยสร้างเครือข่ายกับแกนนำคนไทย

- ศึกษากรณีต้องอพยพคนไทย อาทิ จุดนัดพบ เส้นทางอพยพ
- ประสานและสร้างความคุ้นเคยกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายโฮมกานที่เกี่ยวข้อง เช่น ตำรวจตรวจคนเข้าเมือง

กระทรวงการต่างประเทศโฮมกาน กระทรวงแรงงานโฮมกาน เพื่อความสะดวกเมื่อมีการอพยพเกิดขึ้น

- สำรองอาหารและเวชภัณฑ์ ตลอดจนสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน เช่น ชุดเครื่องนอน ไฟฉาย เทียน
- จัดหาอุปกรณ์สื่อสารชนิดพิเศษ อาทิ Satellite Phone และวิทยุสื่อสาร (Walkie-Talkie) เพื่อให้กรณี

ที่ไม่สามารถใช้โทรศัพท์มือถือได้ รวมทั้งอุปกรณ์เครื่องขยายเสียง โทรโข่ง ฯลฯ

- เตรียมเติมน้ำมันรถยนต์ทุกคันของสถานเอกอัครราชทูตฯ บริษัท ปตท.สม. และของบริษัทการบินไทย ให้เต็มไว้ตลอด

- เตรียมน้ำมันสำรองรถยนต์และน้ำมันเครื่องปั่นไฟให้พร้อม

- แลกเปลี่ยนข่าวสารกับประเทศที่สำคัญอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประสานงานด้านการข่าวกับประเทศ

อาเซียนด้วยกันอย่างใกล้ชิด

- ให้ข้าราชการสถานเอกอัครราชทูตฯ และ เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นติดตามข่าวลือจากแหล่งข่าวต่าง ๆ

- สรุปข่าวสารที่จำเป็นแจ้งแก่คนไทยทุกคนให้ทราบเป็นระยะ

- ประสานกับสถานพยาบาลเตรียมรับเหตุการณ์ฉุกเฉินในกรณีมีการบาดเจ็บ

- เตรียมเงินสดในมือไว้พร้อม และให้พอเพียงกับความจำเป็น/ฉุกเฉิน

- หมั่นเดินทางไปเยี่ยมเยือนและพบปะคนไทย/แรงงานไทย โดยเฉพาะคนงานไทยตามแคมป์ต่างๆ

พร้อม ประชาสัมพันธ์แผนอพยพให้ชุมชนชาวไทยทราบ พร้อมประกาศหมายเลขโทรศัพท์ที่จำเป็นสำหรับ

ประชาชนติดต่อได้

ระดับที่ 2 (สีเหลือง) การเตรียมความพร้อมเมื่อมีสิ่งบอเหตุ เช่นเกิดเหตุการณ์ไม่สงบหรือเกิดภัยพิบัติ เป็นบางจุด

- ติดตามข่าวลืออย่างใกล้ชิด

- แจ้งประชาสัมพันธ์แผนอพยพให้ทั่วถึง และเตรียมการซักซ้อมกับเครือข่ายแกนนำคนไทย

- รับดำเนินการกระจายข่าวให้คนไทย/แรงงานไทยรับทราบอย่างทั่วถึง เดือนคนไทยไม่ให้เข้าไปบริเวณที่

เกิดความไม่สงบหรือบริเวณที่เกิดภัยพิบัติ โดยให้คนไทยอยู่ในจุดที่ปลอดภัยที่สุดเท่าที่จะทำได้

- จัดการประชุมแกนนำคนไทย และมอบหมายเขตรับผิดชอบในการประสานงาน พร้อมขอให้คนไทย แสดงความประสงค์ในการอพยพ

- แจ้งคนไทยให้เตรียมเอกสารเดินทางทรัพย์สิน/การทำวีซ่าประเทศที่อาจต้องเดินทางไปพักพิงให้พร้อม (ในกรณีคนงานไทย ต้องดำเนินการขอหนังสือเดินทางคืนจากฝ่ายนายจ้าง รวมถึงชักชวนขั้นตอนการยกเลิกวีซ่าทำงาน)

- ประสานบริษัทการบินไทยให้สำรองที่นั่งบางส่วน

- เตรียมการเช่ารถบัสขนาดใหญ่ในเมืองต่างๆ ที่คนไทยอาศัย สำหรับกรณีที่อาจจะมีการอพยพทางบก

- เร่งสำรองอาหารและสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นพื้นฐาน อาทิ อาหารแห้ง น้ำดื่ม ยารักษาโรค เครื่องนอน ฯลฯ

- จัดเวรยามที่ สถานเอกอัครราชทูตฯ ทำเนียบเอกอัครราชทูตฯ และสถานที่ที่จำเป็น เพื่อติดตาม

สถานการณ์และรายงานให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเป็นระยะ

- ประสานกับตำรวจท้องที่ให้จัดส่งตำรวจอารักขาคนไทย หรือจัดส่งสายตรวจไปตามบ้านพักของ ข้าราชการสถานเอกอัครราชทูตฯ และเจ้าหน้าที่บริษัทการบินไทย และเจ้าหน้าที่ บริษัท ปตท.สม เป็นระยะ

- ชักชวนมาตรการรักษาความปลอดภัยของสำนักงาน

ระดับที่ 3 ความไม่สงบหรือกบฏบิฮิขยายวงออกไป จนเกิดความรุนแรงและขาดแคลนอาหาร

- จัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกอพยพ ณ ที่ทำการสถานเอกอัครราชทูตฯ

- ติดตามข่าวสารและประเมินสถานการณ์ และแจ้งความคืบหน้าให้เครือข่ายแกนนำคนไทย/แรงงานไทย ทราบทุกระยะ

- เตรียมอพยพคนไทย/แรงงานไทยจากจุดต่าง ๆ มารวมกันในที่ปลอดภัย กล่าวคือ

เมืองหลวงกรุงมัสกัต ให้รวมกันที่บริเวณที่ทำการสถานเอกอัครราชทูตฯ และ/หรือ บ้านพักเจ้าหน้าที่

ของหน่วยงานต่าง ๆ

เมืองอื่น ให้รวมตัวในโรงแรม และ/หรือ ที่พัก ที่สามารถติดต่อประสานงานได้ง่าย เช่น พนักงานของ

บริษัท ปตท.สม. ที่เมือง อบก ก็ให้รวมตัวในสำนักงานของบริษัท เป็นต้น

ทั้งนี้ ในทุกจุดที่คนไทยพำนักรวมกันขอคำสั่งจากรัฐบาลโอมานมาคุ้มครองความปลอดภัย

- ประสานบริษัทการบินไทยสำรองที่นั่งเครื่องบินให้เพียงพอคนไทย และอาจขอให้กระทรวงการ ต่างประเทศประสานกับสำนักงานการบินไทยสำนักงานใหญ่ให้เพิ่มเที่ยวบินเป็นกรณีพิเศษ เพื่อให้พอเพียงกับ จำนวนคนไทยที่จะอพยพ

- แจ้งคนไทยให้ทราบหากประสงค์ต้องการเดินทางกลับประเทศไทยสามารถเดินทางได้ทันที (โดยการ อพยพในวันนี้ให้เป็นไปด้วยความสมัครใจ)

- เตรียมการประเมินค่าใช้จ่ายเงินอุดหนุนช่วยเหลือค่าบัตรโดยสารเครื่องบินสำหรับผู้ไม่มีทุนทรัพย์ เพียงพอ

- ประสานหาเรือ/แลกเปลี่ยนข้อมูลต่างๆ กับกระทรวงฯ อย่างใกล้ชิด

ระดับที่ 4 (สีแดง) เหตุการณ์หรือภัยพิบัติรุนแรงถึงขั้นต้องอพยพคนไทยกลับประเทศ

- แจ้งทางการโอมานให้คุ้มครองคนไทย/แรงงานไทยที่จะอพยพไปสนามบิน หรือทางเรือ
- เป้าหมายแรกให้ทุกคนเดินทางกลับโดยเครื่องบิน ซึ่งคนไทยที่พำนักในกรุงมัสกัต

คงไม่เกิดปัญหาหรืออุปสรรค

อย่างไรก็ตามวิธีการดังกล่าว หากไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจากเหตุผลใดก็ตาม สถานเอกอัครราชทูตฯ จะหาวิธีการสำรอง ดังนี้

1. อพยพโดยเครื่องบินเหมาลำ หรือขอความร่วมมือรัฐบาลไทยจัดส่งเครื่องบินขนส่งทหาร C-130 มารับที่สนามบินทหารของโอมานในกรุงมัสกัต โดยกระทรวงฯ ประสานกับสถานเอกอัครราชทูตฯ ที่เกี่ยวข้องเพื่อขอ flight clearance
 2. ในกรณีที่สนามบินทหารปิด สถานเอกอัครราชทูตฯ จะจัดรถบัสรับผู้อพยพจากกรุงมัสกัต ไปยังจุดที่ใกล้ที่สุด คือ เมืองอาบูดาบี หรือ ดูไบ ของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เพื่อเตรียมอพยพต่อไปยังประเทศไทย
 - สำหรับผู้พำนักในเขต ibk มีเป้าหมายสำรองได้แก่การให้อพยพโดยทางรถยนต์ผ่านพรมแดนไปยังประเทศซาอุดีอาระเบีย โดยสถานเอกอัครราชทูตฯ จักประสานกับสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงริยาด และสถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองเจดดาห์ เพื่อเตรียมการรับผู้อพยพ และเตรียมเดินทางกลับไทยต่อไป หรือเดินทางมาสมทบกับคนไทยในกรุงมัสกัตเพื่อเดินทางกลับประเทศไทยโดยวิธีการในข้อ 1 หรือ 2
- สำหรับเมืองอื่น ๆ จักให้อพยพเข้ากรุงมัสกัตก่อน ในขณะที่เหตุการณ์อยู่ในระดับ 3 เพราะป้องกันปัญหายานพาหนะขาดแคลนในช่วงวิกฤต

ระดับที่ 4 (สีแดง) เหตุการณ์หรือภัยพิบัติรุนแรงถึงขั้นต้องอพยพคนไทยกลับประเทศ (กรณีเมือง Khasab)

- อพยพโดยเครื่องบินพาณิชย์ทั่วไป หรือจัดหาเครื่องบินเช่าเหมาลำ โดยขึ้นจากเมือง Khasab มาอยู่ที่กรุงมัสกัตเพื่อเดินทางกลับประเทศไทย
- ในกรณีที่การเดินทางโดยเครื่องบินพาณิชย์ไม่สามารถทำได้ สถานเอกอัครราชทูตฯ จะประสานขอความร่วมมือรัฐบาลไทยจัดส่งเครื่องบินพิเศษมารับที่สนามบินทหารของโอมานในเมือง Khasab และบินตรงกลับประเทศไทย โดยกระทรวงฯ ประสานกับ สอท. ที่เกี่ยวข้องเพื่อขอ flight clearance
- ในกรณีที่สนามบินทหารปิด หรือไม่สามารถจัดหาเครื่องบินพิเศษมารับได้ สถานเอกอัครราชทูตฯ จะประสานกับรัฐบาลโอมานจัดส่งเฮลิคอปเตอร์ หรือดำเนินการเช่ารถบัสเพื่อรับผู้อพยพจากเมือง Khasab ไปยังจุดที่ใกล้ที่สุด คือ เมืองอาบูดาบี หรือ ดูไบ ของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เพื่อเตรียมอพยพต่อไปยังประเทศไทย โดยสถานเอกอัครราชทูตฯ จักประสานกับสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงอาบูดาบี และสถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองดูไบ เพื่อเตรียมการรับ-ส่งผู้อพยพในด้านต่างๆ เช่นการจัดการกระบวนการเข้าเมือง ที่พักอาศัย การรักษาพยาบาล การติดต่อสื่อสาร ตลอดจนการเดินทางกลับไทย

หมายเหตุ

การจัดลำดับบุคคลที่ควรเดินทางอพยพก่อน-หลัง แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

1. เด็ก และสตรี (ซึ่งรวมถึงครอบครัวข้าราชการ สถานเอกอัครราชทูตฯ)
2. ผู้ที่ไม่มีความจำเป็นที่จะปฏิบัติงานในรัฐสุลต่านโอมานในช่วงนั้น รวมทั้งพนักงานบริษัท ปตท.สม. ที่ไม่มีหน้าที่จำเป็น
3. เจ้าหน้าที่บริษัท ปตท.สม.บางส่วน พนักงานบริษัทการบินไทย และข้าราชการสถานเอกอัครราชทูตฯ ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบจะเป็นกลุ่มสุดท้ายในการอพยพ

การดำเนินการอพยพให้ขึ้นกับโอกาสและความปลอดภัยเป็นหลักสำคัญ อาจไม่จำเป็นต้องอพยพตามแผนทุกขั้นตอน ทั้งนี้ให้ขึ้นอยู่กับความคิดเห็นเพื่อไม่ให้เกิดเหตุการณ์

หากมีการอพยพคนไทยทั้งหมดออกจากรัฐสุลต่านโอมาน สถานเอกอัครราชทูตฯ อาจหาอาสาสมัครที่เป็นข้าราชการชาย 1 คน พร้อมกับลูกจ้างท้องถิ่น ให้ประจำอยู่สถานเอกอัครราชทูตฯ เพื่อระงับปัญหาที่อาจเกิดขึ้นหลังจากการอพยพเสร็จสิ้นแล้ว

อโง๋ แก่นอพยพนี้ เป็นแผนอพยพสำหรับคนไทย/แรงงานไทยเท่านั้น อย่างไรก็ตาม หากมีกรณีอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น คนชาติอื่นที่เกี่ยวข้องกับบุคคลสัญชาติไทย เช่น คู่สมรส หรือพนักงานท้องถิ่นชาวต่างชาติที่ทำงานในสถานเอกอัครราชทูต หรือบริษัทการบินไทย ปตท.สม. หรือข้าราชการสถานเอกอัครราชทูตอาเซียนอื่น ๆ อาจรวมอยู่กับผู้อพยพด้วย (สำหรับสถานเอกอัครราชทูตอาเซียนในกรุงมัสกัต อาจจำเป็นต้องจัดประชุมร่วมกันในการจัดแผนอพยพบุคคลสัญชาติอาเซียนทั้งหมดก็เป็นได้ ทั้งนี้จำเป็นต้องมีความเห็นสอดคล้องกันก่อน)

สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงมัสกัต

สิงหาคม 2553

แผนอพยพในกรณีเกิดเหตุการณ์ไม่สงบหรือภัยพิบัติ ในสาธารณรัฐเยเมน

ข้อมูลทั่วไป

1. สภาพทางการเมือง

สาธารณรัฐเยเมนปกครองด้วยระบบประชาธิปไตย ปัจจุบันมีประธานาธิบดี Ali Abdullah Saleh ซึ่งได้รับการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน เป็นประมุข เยเมนนับเป็นประเทศที่มีระดับการพัฒนาเศรษฐกิจน้อยที่สุดและยากจนมากที่สุดในตะวันออกกลาง สาเหตุหลักมาจากปัญหาการเมืองภายในประเทศ การเมืองระหว่างประเทศ และสงครามกลางเมืองที่ยืดเยื้อ แม้ว่าจะมีการรวมประเทศเยเมนเหนือและเยเมนใต้ ได้สำเร็จในปี ค.ศ. 1990 มีกระบวนการปฏิรูปการเมือง โดยนำระบบหลายพรรคมาใช้ และดำเนินงานตามแนวทางประชาธิปไตย เศรษฐกิจในสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพต่างๆ การพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวทางทุนนิยม และการส่งเสริมการลงทุนจากต่างชาติแล้วก็ตาม ทั้งนี้เชื่อกันว่ากลุ่มโจรก่อการร้ายและกลุ่มชนเผ่าต่างๆ ได้ให้ที่พักพิงแก่เครือข่ายกลุ่ม Al Qaeda และ Taliban จนทำให้รัฐบาลเยเมนพยายามเร่งสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับสหรัฐฯ และโลกตะวันตก ทางด้านความมั่นคงและต่อต้านการก่อการร้าย เพื่อลดแรงกดดันจากนานาชาติ ซึ่งก็ประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง นอกจากนี้ยังมีกลุ่มพวกหัวรุนแรงทางศาสนาบางกลุ่ม คอยหาโอกาสต่อจี้รัฐบาล และมีกลุ่มกบฏชนกลุ่มน้อยนิกาย Zaidi นำโดยนาย Badr Eddin ซึ่งมีจุดยืนอยู่บนพื้นฐานการต่อต้านสหรัฐฯ และการคัดค้านสิ่งที่พวกเขาเรียกกันว่าเป็นระบบการปกครองที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายของผู้ว่า อย่างไรก็ตามที่ผ่านมา ประธานาธิบดี Saleh ได้พยายามแก้ปัญหาดังกล่าวด้วยการเจรจาเพื่อให้กลุ่มตรงข้ามเหล่านี้วางอาวุธและหยุดการโจมตี ซึ่งก็ประสบผลสำเร็จในการทำให้การปฏิบัติการของกลุ่มฯ ส่อนกำลังลงไปมาก จนอาจกล่าวได้ว่าความมุ่งมั่นจริงจังของรัฐบาลประธานาธิบดี Saleh ในอันที่จะยุติปัญหาการก่อการร้ายและการเมืองภายในได้ช่วยให้ภาพพจน์ของเยเมนในสายตาประชาคมโลกในปัจจุบันดีขึ้น และช่วยส่งเสริมบรรยากาศการลงทุนจากต่างชาติด้วย

2. สภาพทางภูมิประเทศและภูมิอากาศ

ประเทศนี้มีภูมิประเทศเป็นที่ราบชายฝั่งทะเลแคบๆ อยู่ติดกับภูเขาและเทือกเขาสูงๆ และมีพื้นที่ๆ เป็นที่ราบทะเลทรายทางที่ลาดชันในตอนกลาง สำหรับภูมิอากาศมีลักษณะส่วนใหญ่เป็นทะเลทราย อากาศร้อนและชื้นตามแนวชายฝั่งและตะวันตก มีสภาพอากาศกึ่งเขตร้อนกับทั่วโลก ในทางเหนือทางด้านตะวันตกได้รับอิทธิพลจากมรสุมในแต่ฤดู บริเวณทะเลทรายทางด้านตะวันออกของประเทศจะร้อนและแห้งอย่างรุนแรง

แต่ถึงกระนั้น เพื่อความไม่ประมาท หากเกิดความไม่สงบขึ้นหรือเกิดภัยพิบัติในเยเมน สถานเอกอัครราชทูตฯ จึงได้เตรียมแผนอพยพคนไทยที่ทำนักอาศัยอยู่ในเยเมน ซึ่งปัจจุบันมีประมาณ 100 กว่าคน ไปสู่จุดทำนักที่คาดว่าจะปลอดภัยในเบื้องต้นก่อน และหากเหตุการณ์รุนแรงจนไม่อาจควบคุมสถานการณ์ได้ก็อาจอพยพคนไทยกลับประเทศไทยในที่สุด

การประเมิน

1. สถานการณ์ทางการเมือง

จากการประเมินสถานการณ์ทั่วไปผ่านทางสื่อมวลชนสาขาต่าง ๆ ตลอดจนนักการทูตต่างประเทศ คาดว่าสถานการณ์และเหตุการณ์ในปัจจุบันยังไม่น่าจะเกิดความไม่สงบหรือมีปัญหาใด ๆ ที่รุนแรง แต่เนื่องจากเยเมนเป็นประเทศที่มีความอ่อนไหวทางการเมือง จึงเป็นไปได้ที่ความรุนแรงอาจเกิดขึ้นได้โดยฉับพลัน ซึ่งเหตุการณ์ทางการเมืองเช่นนี้อาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของคนไทยได้

2. การเกิดภัยพิบัติ

จากสภาพทางภูมิประเทศและภูมิอากาศ อาจมีโอกาสเกิดภัยพิบัติจากพายุทะเลทราย พายุไซโคลน น้ำท่วมฉับพลันจากการเกิดฝนตกหนัก บริเวณที่อาจจะเกิดภัยพิบัติ น่าจะเป็นพื้นที่และเมืองอยู่เลียบชายฝั่ง และในเขตทะเลทราย

คนไทยในสาธารณรัฐเยเมน

ปัจจุบันคนไทยในเยเมนมีประมาณ 100 กว่าคน อาศัยอยู่ที่

กรุงซานา ประมาณ 6 คนประกอบด้วย

- นักศึกษามหาวิทยาลัย Al Iman 2 คน

- พนักงานสปาของโรงแรม Movenpick 1 คน พอดีครัวร้านอาหารไทย 2 คน

และเจ้าของร้านอาหารไทย 1 คน

เมือง Ibb ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัย Ibb จำนวน 2 คน

เมือง Tareem (เขต Hadramawt) ได้แก่ นักศึกษาวิทยาลัย Dar Al-Mostafa จำนวน 28 คน

เมือง Al Mukalla ในบริเวณนิคมอุตสาหกรรม Baihaf Port มีแรงงานไทยประมาณ

40 กว่าคน

นอกจากนี้ยังอาจมีลูกเรือประมงชาวไทย ซึ่งมาหาปลาในน่านน้ำเยเมนเป็นครั้งคราวซึ่งมีจำนวนไม่แน่นอน

ศูนย์ปฏิบัติการเตรียมการอพยพ

ในกรณีที่จำเป็นต้องเตรียมการอพยพ สถานเอกอัครราชทูตฯ จะจัดส่งข้าราชการสถานเอกอัครราชทูตฯ ณ กรุงมัสกัต เดินทางเข้าไปจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการและเป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติการ

หมายเลขโทรศัพท์และโทรสารที่จำเป็นต้องติดต่อและประสานงาน

- สถานเอกอัครราชทูตฯ

โทรศัพท์ (968) 24602684 - 5

โทรสาร (968) 24605714

- ทำเนียบเอกอัครราชทูตฯ	โทรศัพท์ (968) 24694314 โทรสาร (968) 24694312 โทรศัพท์มือถือ (968) 993-44625
- บ้านพักอัครราชทูตที่ปรึกษา	โทรศัพท์ (968).....
- เจ้าหน้าที่สถานเอกอัครราชทูตฯ	น.ส.ชลิตา ชูนาต โทรศัพท์มือถือ (968) 992-78059 น.ส.กมลรัตน์ สอนแก้ว โทรศัพท์มือถือ (968) 982-32902 นางทิพวรรณ คำศรี โทรศัพท์มือถือ (968) 976-56840

แผนปฏิบัติการ

สอท. เตรียมขั้นตอนแผนการอพยพเพื่อรองรับสถานการณ์ในระดับความรุนแรง ดังนี้

ระดับที่ 1 (สีเขียว) การเตรียมความพร้อมในสภาวะปกติ

- ตรวจสอบอุปกรณ์สื่อสารให้ใช้ได้ดีเสมอ
 - ปรับปรุงทะเบียนคนไทยที่อยู่ติดต่อกันให้ถูกต้องและทันสมัยที่สุดเท่าที่จะทำได้
 - แบ่งคนไทยออกเป็นเมืองหรือเขตต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกประสานงาน และรวมพลเมื่อจำเป็น
- โดยสร้างเครือข่ายกับแกนนำคนไทยในแต่ละเมือง
- ศึกษากรณีต้องอพยพคนไทย อาทิ จุดนัดพบ เส้นทางอพยพ
 - ประสานและสร้างความคุ้นเคยกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายเขมนที่เกี่ยวข้อง เช่น ตำรวจตรวจคนเข้าเมือง กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงแรงงาน เพื่อความสะดวกเมื่อมีการอพยพเกิดขึ้น
 - ติดต่อสร้างความคุ้นเคยกับวิสาหกิจที่คนไทยทำงานด้วย และกำชับให้คนไทยบริษัทนายจ้างดูแลหนังสือเดินทางและเตรียมบัตรโดยสารเครื่องบินของคนไทยให้พร้อม
 - ประสานกับคนไทย/บริษัทนายจ้างให้เตรียมสำรองอาหารและเวชภัณฑ์ ตลอดจนสิ่งจำเป็นพื้นฐาน เช่น เครื่องนอน ไฟฉาย เทียน
 - ศึกษาสถานที่ที่สามารถใช้รวบรวมคนไทยในเมืองต่างๆ อย่างปลอดภัย รวมทั้งบริษัทหรือบริษัทนายจ้าง เพื่อเตรียมพาหนะขนย้ายคนไทย
 - ศึกษาและคอยปรับข้อมูลเส้นทางและเที่ยวบินเข้าและออกจากท่าอากาศยานต่างๆ ในเยเมน และหมายเลขโทรศัพท์ติดต่อกรณีฉุกเฉินให้ทันสมัยอยู่เสมอ (ไม่มีบริการของการบินไทยในเยเมน)
 - คอยตรวจสอบข่าวคราวความเคลื่อนไหวของสถานการณ์ต่างๆ จากสถานเอกอัครราชทูตเยเมน ประจำกรุงมัสกัต และสถานกงสุลกิตติมศักดิ์ไทยประจำเยเมนเป็นระยะๆ
 - แลกเปลี่ยนข่าวสารกับประเทศที่สำคัญอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประสานงานด้านการข่าวกับประเทศอาหรับด้วยกันอย่างใกล้ชิด
 - ให้ข้าราชการและ เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นติดตามข่าวสารจากแหล่งข่าวต่าง ๆ
 - สรุปข่าวสารที่จำเป็นแจ้งแก่คนไทยทุกคนให้ทราบเป็นระยะ

- เตรียมการประสานกับสถานพยาบาลในพื้นที่เพื่อเตรียมรับมือกับเหตุการณ์ฉุกเฉินในกรณีมีการบาดเจ็บ
- เตรียมเงินสดในมือไว้พร้อม และให้พอเพียงกับความจำเป็นฉุกเฉิน
- ประชาสัมพันธ์แผนอพยพให้ชุมชนชาวไทยในเยเมนตามเมืองต่างๆ ทราบ พร้อมประกาศหมายเลขโทรศัพท์ที่จำเป็นสำหรับประชาชนติดต่อได้

ระดับที่ 2 (สีเหลือง) การเตรียมความพร้อมเมื่อมีสิ่งบอกรเหตุ เช่นเกิดเหตุการณ์ไม่สงบหรือภัยพิบัติเป็นบางจุด

- ติดตามข่าวสารอย่างใกล้ชิด
- แจ้งประชาสัมพันธ์แผนอพยพให้ทั่วถึง และเตรียมการชักซ้อมกับเครือข่ายแกนนำคนไทย
- รับดำเนินการกระจายข่าวให้คนไทยรับทราบอย่างทั่วถึง เดือนคนไทยไม่ให้เข้าไปบริเวณที่เกิดความไม่สงบ โดยให้คนไทยอยู่ในจุดที่ปลอดภัยที่สุดเท่าที่จะทำได้
- แจ้งคนไทย/บริษัทนายจ้างให้เตรียมเอกสารเดินทาง/ทรัพย์สินการทำวีซ่าประเทศที่อาจต้องเดินทางไปพักพิงให้พร้อม (ในกรณีคนงานไทย ต้องดำเนินการขออนุญาตเดินทางคืนจากฝ่ายนายจ้าง รวมถึงชักซ้อมขั้นตอนการยกเลิกวีซ่าทำงาน)
- ประสานสายการบินต่างๆ ให้สำรองที่นั่งบางส่วน
- ประสานกับตำรวจท้องที่ให้จัดส่งตำรวจอารักขาคนไทย

ระดับที่ 3 ความไม่สงบหรือภัยพิบัติขยายวงออกไป จนเกิดความรุนแรงและขาดแคลนอาหาร

- ติดตามข่าวสารและประเมินสถานการณ์ และแจ้งความสับสนำให้เครือข่ายแกนนำคนไทยทราบทุกกระแ
- เตรียมอพยพคนไทยจากจุดต่าง ๆ มารวมกันในที่ปลอดภัย กล่าวคือ
- เมืองหลวงกรุงซานา ให้รวมกันที่บริเวณบ้านพักของแกนนำคนไทย หรือในบริเวณมหาวิทยาลัย
- เมือง Ibb ให้รวมกันที่ในบริเวณมหาวิทยาลัย
- เมือง Ta'izz ให้รวมกันที่ในบริเวณวิทยาลัย
- นิคมอุตสาหกรรมเมือง Mukalla ให้รวมกันที่สำนักงานใหญ่ของบริษัทนายจ้างภายในนิคม ทั้งนี้ ในทุกจุดที่คนไทยพำนักรวมกันขอคำสั่งจากรัฐบาลเยเมนมาคุ้มครองความปลอดภัย
- ประสานสายการบินสำรองที่นั่งเครื่องบินให้เพียงพอสำหรับคนไทย
- แจ้งคนไทยให้ทราบว่าหากประสงค์ต้องการเดินทางกลับประเทศไทยสามารถเดินทางได้ทันที (โดยการอพยพในขั้นนี้ให้ไปด้วยความสมัครใจ) โดยหากคนงานไทยยังทำงานไม่ครบกำหนดสัญญาจ้างงาน เจ้าหน้าที่สถานเอกอัครราชทูตฯ จะช่วยเจรจาให้คนงานบรรลุความตกลงกับบริษัทนายจ้างเกี่ยวกับเงื่อนไขต่างๆ รวมถึงสะสมปัญหาต่างๆ ให้หมดไป เพื่อให้คนงานไทยสามารถเดินทางออกจากเยเมนได้
- ประสานหารือ/แลกเปลี่ยนข้อมูลต่างๆ กับกระทรวงฯ อย่างใกล้ชิด

ระดับที่ 4 (สีแดง) เหตุการณ์หรือภัยพิบัติรุนแรงถึงขั้นต้องอพยพคนไทยกลับประเทศ

- ตั้งศูนย์อพยพคนไทย ณ บริเวณเมืองที่เกิดปัญหา
- แจ้งทางการเขมรให้คุ้มครองคนไทยที่จะอพยพไปสนามบิน หรือทางเรือ หรือทางรถยนต์
- ประสานกับบริษัทนายจ้างให้เข้าใจถึงความจำเป็นที่สงงานต้องอพยพโดยด่วน
- เป้าหมายแรกให้ทุกคนเดินทางกลับโดยเครื่องบิน ซึ่งคนไทยที่พำนักในกรุงชานา หรือนิคมใกล้เมือง

Mukalla คงไม่เกิดปัญหาหรืออุปสรรค เนื่องจากมีสนามบินนานาชาติในเมืองนั้นๆ อยู่แล้ว ส่วนคนไทยในเมือง Ibb และเมือง Tarim ให้เดินทางไปสมทบกับคนไทยอื่นๆ ที่กรุงชานา

อย่างไรก็ตามวิธีการดังกล่าว หากไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจากเหตุผลใดก็ตาม สถานเอกอัครราชทูตฯ จะหาวิธีการสำรอง ดังนี้

1. อพยพโดยเครื่องบินเช่าเหมาลำ หรือขอความร่วมมือรัฐบาลไทยจัดส่งเครื่องบินขนส่งทหาร C-130 มารับที่สนามบินทหารในกรุงชานา หรือสนามบินเมือง Mukalla หรือสนามบินในนิคม (หากเป็นไปได้) โดยกระทรวงฯ ประสานกับสถานเอกอัครราชทูตฯ ที่เกี่ยวข้องเพื่อขอ flight clearance

2. ในกรณีที่สนามบินปิดหรือไม่สามารถใช้ได้ สถานเอกอัครราชทูตฯ จะจัดรถบัสนำผู้อพยพ จากจุดต่างๆ โดยประสานกับบริษัทนายจ้างให้จัดหาพาหนะให้ หรือสถานเอกอัครราชทูตฯ อาจจัดหาพาหนะ ไปยังประเทศที่ใกล้ที่สุดคือซาอุดีอาระเบียหรือโอมาน เพื่อเตรียมอพยพต่อไปยังประเทศไทย โดยสถานเอกอัครราชทูตฯ ณ กรุงมัสกัตจักได้เตรียมการรับผู้อพยพ และ/หรือจักประสานกับสถานเอกอัครราชทูตฯ ณ กรุงริยาด และ/หรือสถานกงสุลใหญ่ ณ นครเจดดาห์ เพื่อเตรียมการรับผู้อพยพเช่นกัน และเตรียมเดินทางกลับไทยต่อไป

สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงมัสกัต

สิงหาคม 2563